

عنوان مقاله:

پژوهشی در ضرباهنگ کتیبه های سفالینه های نیشابور تا سده ۶ ه.ق.

محل انتشار:

فصلنامه جلوه هنر، دوره 12، شماره 4 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 12

نویسنده:

علی اصغر کلانتر - استادیار گروه صنایع دستی، دانشکده هنر و معماری، دانشگاه مازندران، بابلسر (نویسنده مسئول)

خلاصه مقاله:

موسیقی، به عنوان یک هنر شنیداری، حاصل قرارگیری و تکرار نت ها در بعد زمان، و خوش نویسی به عنوان یک هنر دیداری، حاصل قرارگیری و تکرار عناصر بصری در بعد مکان است. پیدا کردن حلقه اتصال و یا برابرنهی دو اثر از این دو هنر، موضوعی غامض به شمار می رود. نمونه های متعدد الهام گرفتن از آثار دیداری و خلق اثری شنیداری وجود دارد؛ اما جای یک روال منطقی برای این موضوع خالی است. هدف پژوهش، رسیدن به روشی برای کشف ضرب آهنگ در آثار هنری دیداری و تبدیل آن به آثار شنیداری آهنگین بوده است. برای بررسی این موضوع، کتیبه های سفالینه های نیشابور در سده های ۱ تا ۶ هجری، به سبب دارا بودن سبک مشخص و ویژگی های شاخص هنری، به عنوان جامعه آماری اصلی برای مطالعه انتخاب شده و مورد بررسی قرار گرفته اند. پرسش اصلی پژوهش این بوده است که: چگونه می توان برای یک اثر دیداری، برابرنهاد شنیداری خلق نمود؟ این پژوهش، به شیوه تطبیقی انجام شده و هدف کاربردی آن، بررسی و معرفی روشی تخصصی برای استخراج ضرب آهنگ نقوش از آثار نوشتاری و تبدیل آن ها به قطعات آهنگین بوده است. نتایج بررسی ها نشان می دهد نقوش خوش نویسی به کار رفته در تزیین سفالینه های نیشابور دارای ضرب آهنگی هستند که از طریق روش های کدگذاری و نت نویسی به کار رفته در این مقاله می توانند به اصوات قابل شنیدن تبدیل شوند. با تکیه بر دستاوردهای این پژوهش می توان روش به کار رفته را با تغییرات متناسب با موضوع، به سایر هنرهای تجسمی نیز تعمیم داده و به خلق قطعات آهنگین برابرنهاد برای آثار دیداری پرداخت.

کلمات کلیدی:

خراسان، موسیقی مقامی، سفالینه های نیشابور، ضرباهنگ

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1369810>

